

Cuprins

Capitolul 1. Dreptul administrativ – ramură a dreptului public	17
1.1. Noțiunea de „drept public” și dreptul administrativ	17
1.1.1. Istoric	17
1.1.2. Definiția dreptului administrativ	18
1.2. Elementele constitutive ale dreptului administrativ	20
1.2.1. Izvoarele.....	20
1.2.2. Normele dreptului administrativ	21
1.2.3. Raporturile de drept administrativ	23
1.2.4. Dialectica raporturilor de drept administrativ	25
1.3. Raportul dintre știința dreptului administrativ și știința administrației	26
Capitolul 2. Dreptul administrativ și instituțiile politice	31
2.1. Dreptul administrativ și statul	31
2.1.1. Statul	31
2.1.1.1. Statul de drept.....	32
2.1.1.2. Elementele definitorii ale statului.....	33
2.1.2. Funcțiile statului și dreptul.....	34
2.1.3. Statul și administrația publică.....	36
2.2. Dreptul administrativ și guvernământul	37
2.2.1. Funcția executivă în corelație cu dreptul	37
2.2.2. Guvernământul.....	38
2.2.3. Formele de guvernământ.....	41
2.3. Dreptul administrativ și puterea politică	43
Capitolul 3. Unitățile administrativ-teritoriale	65
3.1. Organizarea administrativ-teritorială	65
3.1.1. Teritoriul	65
3.1.2. Definiția noțiunii de organizare administrativ-teritorială	66

3.1.3. Funcțiile organizării administrativ-teritoriale	66
3.1.4. Factorii care influențează organizarea administrativ-teritorială	67
3.1.5. Delimitarea comunelor, orașelor și județelor	68
3.2. Colectivitatea umană, subiect și obiect al dreptului administrativ.....	71
3.2.1. Definiție.....	71
3.2.2. Tipurile colectivității umane ca subiect și obiect al administrației publice locale.....	72
3.2.3. Constituirea zonelor libere în cadrul localităților și județelor	77
3.3. Calitatea de persoană juridică a unităților administrativ-teritoriale.....	78
3.4. Centralizare și descentralizare.....	79
3.4.1. Centralizarea administrației publice.....	79
3.4.2. Descentralizarea administrației publice	81
3.4.3. Regimuri intermediare de administrație publică.....	84
Capitolul 4. Autoritățile administrației publice.....	89
4.1. Ce se înțelege prin „administrație publică“	89
4.2. Deosebirea dintre administrația de stat existentă înainte de 1989 și administrația publică de după 1990	91
4.3. Rolul administrației publice în societate	91
4.4. Funcțiile administrației publice	92
4.5. Trăsăturile administrației publice	94
4.6. Definiția noțiunii de „autoritate publică“	95
4.7. Sistemul autorităților administrației publice	99
4.8. Decizia administrativă.....	103
Capitolul 5. Activitatea administrației publice	119
5.1. Actul administrativ	119
5.1.1. Noțiunea de act administrativ	119
5.1.2. Trăsăturile actului administrativ	120
5.1.3. Clasificarea actelor administrative.....	122
5.1.4. Comparăție între actul administrativ și alte acte juridice	123

5.2. Procedura adoptării actelor administrative.....	124
5.3. Condițiile de legalitate a actului administrativ.....	126
5.4. Forma actelor administrative.....	128
5.5. Redactarea actelor administrative.....	129
5.6. Aplicarea actelor administrative.....	130
5.6.1. Forța juridică a actelor administrative.....	130
5.6.2. Regula executării din oficiu (executio ex officio).....	130
5.6.3. Momentul producerii efectelor.....	131
5.6.4. Întinderea efectelor actelor administrative.....	132
5.6.5. Încetarea efectelor actelor administrative.....	132
5.7. Anularea actelor administrative.....	132
5.8. Revocarea actelor administrative.....	134
5.8.1. Caracterul revocabil al actelor administrative.....	134
5.8.2. Excepțiile de la principiul revocabilității.....	135
5.8.3. Efectele revocabilității asupra contractelor civile.....	135
5.9. Suspendarea actelor administrative.....	137
5.10. Rectificarea și reconstituirea actelor administrative.....	138
5.10.1. Rectificarea.....	138
5.10.2. Reconstituirea.....	139
5.11. Actele de stare civilă.....	139
5.11.1. Reglementarea juridică.....	139
5.11.2. Întocmirea actului de deces.....	140
5.11.3. Înscrierea mențiunilor în actele de stare civilă.....	141
5.11.4. Reconstituirea și întocmirea ulterioară a actelor de stare civilă.....	141
5.11.5. Anularea, modificarea, rectificarea sau completarea actelor de stare civilă și a mențiunilor.....	141
5.11.6. Conținutul și forma actelor de stare civilă. Păstrarea registrelor de stare civilă.....	142
5.12. Actele de autoritate.....	142
5.13. Actele administrative de gestiune.....	150
5.14. Actele administrative cu caracter jurisdicțional.....	157
5.15. Actele administrative pregătitoare.....	158

Capitolul 6. Controlul activității autorităților administrației publice	167
6.1. Definiția controlului	167
6.1.1. Condițiile de eficiență a controlului	168
6.2. Formele controlului administrativ	172
6.3. Controlul administrativ intern	175
6.4. Controlul administrativ ierarhic	176
6.5. Recursul ierarhic (grațios)	177
6.6. Controlul de specialitate	178
6.6.1. Controlul exercitat de inspecțiile și inspectoratele de stat	180
6.7. Controlul jurisdicțional	182
6.7.1. Actele de jurisdicție cu caracter administrativ	183
6.8. Controlul parlamentar asupra administrației	184
6.9. Corpul de Control al Guvernului	191
6.10. Controlul extern exercitat prin Garda Financiară	201
Capitolul 7. Contenciosul administrativ și jurisdicția administrativă	207
7.1. Noțiuni	207
7.1.1. Istoric	207
7.1.2. Definiție	208
7.1.3. Evoluția instituției în dreptul românesc	208
7.1.4. Trăsături specifice contenciosului administrativ actual	210
7.2. Condițiile acțiunii directe	211
7.2.1. Condiția ca actul atacat să fie administrativ	211
7.2.2. Condiția: „vătămarea“ unui drept sau interes recunoscut de lege	213
7.2.3. Condiția ca actul să emane de la o autoritate publică	213
7.2.4. Condiția îndeplinirii procedurii administrative prealabile	214
7.2.5. Condiția introducerii acțiunii în termen de 30 de zile de la comunicarea hotărârii administrației	215

7.2.6. Condiția: actul atacat să nu fie anterior Legii contenciosului administrativ (1990)	216
7.3. Acte exceptate de la controlul judecătoresc	216
7.3.1. Actele politice ale parlamentului, guvernului și președinției	217
7.3.2. Actele de gestiune ale organelor de conducere din parlament	218
7.3.3. Acte referitoare la siguranța națională a României	218
7.3.4. Actele diplomatice	219
7.3.5. Actele emise în regim de asediu sau regim de urgență	220
7.3.6. Actele de comandament cu caracter militar	222
7.3.7. Actele administrative pentru care legi speciale stabilesc alte proceduri de control	222
7.3.8. Actele de gestiune săvârșite de stat sau pentru administrarea patrimoniului său	223
7.3.9. Actele emise în exercitarea atribuțiilor de control ierarhic	224
7.4. Judecarea acțiunilor de contencios administrativ	224
7.5. Hotărârile pronunțate în acțiunile de contencios administrativ	226
7.6. Jurisdicția administrativă	228
Capitolul 8. Funcția publică și funcționarul public. Instituția juridică a funcției publice	235
8.1. Precizări conceptuale	235
8.2. Reglementarea constituțională a funcției publice	240
8.3. Clasificarea funcționarilor publici	242
8.3.1. Doctrina juridică privind clasificarea funcționarilor publici	242
8.4. Clasa înalților funcționari publici	247
8.4.1. Numirea înalților funcționari publici	248
8.5. Secretarul general	256
8.6. Drepturile funcționarilor publici	261
8.6.1. Dreptul la opinie	261

8.6.2. Dreptul de asociere sindicală	264
8.6.3. Dreptul la grevă.....	260
8.6.4. Dreptul la salariu și alte sporuri	268
8.6.5. Dreptul la condiții normale de muncă și de igienă care să ocrotească sănătatea, integritatea fizică și psihică	269
8.6.6. Dreptul la protecție din partea legii.....	270
8.6.7. Dreptul la carieră.....	271
8.7. Obligațiile funcționarilor publici.....	273
8.7.1. Abținerea de la exprimarea convingerilor politice.....	275
8.7.2. Obligația de supunere	277
8.7.3. Păstrarea secretului de stat și de serviciu	279
8.7.4. Obligația de cinste.....	281
8.7.5. Obligația la perfecționare profesională	282
8.8. Răspunderea funcționarilor publici	284
8.9. Răspunderea disciplinară.....	285
8.10. Răspunderea contravențională.....	288
8.11. Răspunderea patrimonială	290
8.12. Răspunderea civilă	293
8.13. Răspunderea penală.....	293
Capitolul 9. Serviciul public și gestionarea sa	297
9.1. Scurt istoric al noțiunii de „serviciu public“	297
9.2. Clasificarea serviciilor publice	299
9.3. Înființarea și desființarea serviciilor publice	302
9.4. Principii de organizare a serviciului public	304
9.4.1. Principiul eficienței serviciului public	304
9.4.2. Principiul echității prestărilor de servicii	305
9.4.3. Principiul descentralizării serviciilor publice	305
9.5. Reguli de organizare și funcționare.....	306
9.5.1. Regula continuității	306
9.5.2. Regula adaptării serviciului public la nevoia socială.....	306
9.5.3. Regula cuantificării serviciului public	307
9.6. Specificul serviciilor publice locale	308
9.6.1. Drepturi și obligații	309

9.6.2. Descentralizarea serviciilor publice	310
9.6.3. Privatizarea serviciilor publice.....	312
9.7. Concesionarea serviciilor publice	316
9.8. Autoritatea națională de reglementare pentru serviciile publice de gospodărie comunală	323
Capitolul 10. Domeniul public și proprietatea publică	329
10.1. Definiția noțiunii de domeniu public.....	329
10.2. Dreptul de proprietate publică.....	331
10.3. Dreptul de proprietate privată.....	343
10.4. Publicitatea imobiliară.....	364
10.4.1. Considerații generale privind publicitatea imobiliară	364
10.4.2. Obiectele publicității imobiliare.....	365
10.4.3. Sistemul de publicitate de transcripțiuni și înscripțiuni	366
10.4.3.1. Considerații generale	366
10.4.4. Transcrierile.....	367
10.4.5. Înscrierile	368
10.4.6. Sistemul de publicitate imobiliară prin cărți funciare	368
10.4.7. Structura cărții funciare	369
10.4.8. Felurile înscrierilor în cartea funciară.....	370
10.4.9. Acțiunile de carte funciară.....	370
10.5. Rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public.....	371
Capitolul 11. Răspunderea administrativă	383
11.1. Caracteristicile contravenției.....	384
11.1.2. Definiția contravenției	384
11.2. Subiectul răspunderii contravenționale	386
11.3. Aplicarea în timp a sancțiunilor contravenționale.....	386
11.4. Cauzele care înlătură răspunderea.....	387
11.5. Sancțiuni contravenționale	390
11.6. Procedura contravențională	393

Capitolul 12. Gestionarea bugetelor locale	401
12.1. Principiile de bază	401
12.1.1. Principiile de bază cuprinse în Constituția României	401
12.1.2. Principiile cuprinse în legi speciale.....	401
12.2. Bugetul local	403
12.2.1. Principiile de bază ale elaborării bugetului local.....	403
12.2.2. Pregătirea bugetului local.....	405
12.3. Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale.....	411
12.3.1. Principii generale	411
12.3.2. Sursele de venituri ale bugetelor locale conform reglementărilor în vigoare în România	412
12.3.2.1. Sumele repartizate bugetului local din impozitul pe salarii	413
12.3.2.2. Alte resurse ale bugetului local prevăzute în Legea nr. 189/1998.....	414
12.3.2.3. Impozite și taxe locale.....	415
12.3.2.4. Sursele bugetelor locale prevăzute în acte normative speciale.....	422
12.4. Cheltuielile necuprinse în bugetul local	425
12.4.1. Autorități executive.....	425
12.4.2. Învățământ.....	425
12.4.3. Sănătate	426
12.4.4. Asistență socială, alocații, pensii, ajutoare și indemnizații.....	426
12.4.5. Cultură, religie și acțiuni privind activitatea sportivă și de tineret	426
12.4.6. Servicii, dezvoltare publică și locuințe	427
12.4.7. Transporturi și comunicații	427
12.4.8. Agricultură	427
12.4.9. Alte acțiuni economice	428
12.4.10. Alte acțiuni.....	428
12.4.11. Alte capitole prevăzute în cadrul cheltuielilor cuprinse în bugetele locale	428

12.5. Alte răspunderi ce le revin consiliilor locale în domeniul finanțelor publice locale	429
12.5.1. Stabilirea structurii organizatorice a prestării serviciilor publice.....	429
12.5.2. Administrarea eficientă a bunurilor	430
12.5.3. Angajarea de împrumuturi	430
12.5.4. Stabilirea opțiunilor și priorităților în aprobarea și efectuarea cheltuielilor publice locale	432
12.5.5. Elaborarea și realizarea programelor de dezvoltare în perspectivă	433
12.5.6. Organizarea și urmărirea efectuării controlului financiar de gestiune	433
Capitolul 13. Președintele republicii	435
13.1. Noțiunea de „șef al statului“	435
13.2. Funcțiile instituției prezidențiale	437
13.3. Atribuțiile președintelui republicii	437
13.4. Actele președintelui.....	446
13.5. Răspunderea președintelui.....	447
Capitolul 14. Autoritățile centrale ale administrației publice de specialitate.....	449
14.1. Guvernul.....	449
Capitolul 15. Autoritățile administrației publice centrale de specialitate.....	473
15.1. Noțiune.....	473
15.2. Ministerele.....	474
15.3. Ministerul Finanțelor Publice.....	481
15.4. Ministerul Justiției.....	483
15.5. Ministerul Apărării Naționale	484
15.6. Ministerul Afacerilor Externe	485
15.7. Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	486
15.8. Ministerul Educației și Cercetării.....	487
15.9. Ministerul Culturii și al Cultelor	488
15.10. Ministerul Sănătății și Familiei	489

15.11. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	489
15.12. Ministerul Integrării Europene	491
15.13. Ministerul Dezvoltării și Prognozei.....	491
15.14. Agenția pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie	492
15.15. Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței	494
15.16. Agenția Tineretului și Sportului	494
15.17. Ministerul pentru Relația cu Parlamentul.....	495
15.18. Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.....	496
15.19. Ministerul Administrației și Internelor.....	497
15.20. Ministerul Informațiilor Publice.....	498
15.21. Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației	500
15.22. Agenția Națională a Turismului	501
15.23. Ministerul Industriei și Comerțului	502
Capitolul 16. Prefectul	503
16.1. Istoricul instituției prefectului în România.....	503
16.2. Natura juridică a funcției de prefect	505
16.3. Activitatea prefectului	509
Capitolul 17. Primarul	515
17.1. Noțiune, istoric, drept comparat	515
17.1.1. Alegerea primarului	516
17.1.2. Validarea alegerii primarului	517
17.1.3. Invalidarea alegerii primarului.....	518
17.2. Incapacitățile	519
17.3. Interdicțiile	520
17.4. Invalidarea pentru fraudă electorală	520
17.5. Încetarea mandatului primarului	521
17.6. Răspunderea primarului	525
17.7. Întreruperea exercitării mandatului	527
17.8. Actele administrative specifice primarului.....	528
Capitolul 18. Consiliile județene	535
18.1. Constituirea consiliilor județene.....	536

18.2. Atribuțiile consiliilor județene	544
18.3. Funcționarea consiliilor județene	547
18.4. Serviciile publice ale consiliilor județene	554
Capitolul 19. Consiliul local.....	555
19.1. Istoric.....	555
19.2. Componenta consiliului local.....	558
19.3. Procedura de constituire a consiliilor locale.....	560
19.4. Competența consiliilor locale.....	565
19.5. Funcționarea consiliului local	568
19.6. Dizolvarea consiliului local.....	574
19.7. Principiile pe care se întemeiază administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale.....	576
19.7.1. Definiția conceptului de „principiu“	576
19.7.2. Principiul autonomiei locale	577
19.7.3. Principiul descentralizării serviciilor publice	579
19.7.4. Principiul eligibilității autorităților administrației publice locale	581
19.7.5. Principiul legalității.....	582
19.7.6. Principiul consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.....	583
Capitolul 20. Consilierii locali aleși.....	585
20.1. Instituția publică a consilierului local	585
20.2. Alegerea consilierului	586
20.2.1. Condițiile necesare pentru a fi ales consilier în consiliile locale	588
20.3. Pregătirea și participarea consilierului la ședințele în plen ale consiliului local.....	591
20.3.1. Validarea mandatului consilierului local	591
20.3.2. Informarea și pregătirea consilierului pentru ședințele consiliului local	592
20.3.3. Exercițarea de către consilierul local a dreptului de vot în ședințele consiliului.....	594
20.3.4. Participarea consilierului la ședințele în plen ale consiliului local	596

20.3.5. Mijloacele activității consiliului local în ședințe plene.....	597
Capitolul 21. Secretarul unității administrativ-teritoriale	601
21.1. Evoluția instituției secretarului.....	601
21.2. Condițiile ocupării funcției.....	604
21.2.1. Statutul juridic al secretarului	605
21.2.2. Numirea și sancționarea secretarului	607
21.2.3. Incompatibilități.....	609
21.3. Atribuțiile funcției.....	611
21.3.1. Atribuțiile secretarului exercitate pentru buna organizare și funcționare a autorității deliberative – consiliul local.....	611
21.3.2. Atribuții exercitate ca reprezentant al statului	617
21.3.3. Atribuții exercitate pentru realizarea mandatului primarului.....	617
21.3.4. Atribuțiile secretarului exercitate în nume propriu.....	618
21. 4. Tehnica operațiilor de secretariat	622
Bibliografie.....	629